

Верховний
Суд
Касаційний господарський суд

Окремі питання застосування положень ГПК України

Стаття 202. Наслідки неявки в судове
засідання учасника справи

Стаття 226. Залишення позову без розгляду

За яких обставин суд наділений правом на залишення позову без розгляду в разі неявки належним чином повідомленого позивача?

- ❖ Відповідно до ч. 4 ст. 202 ГПК України у разі неявки позивача в судове засідання без поважних причин або неповідомлення ним про причини неявки, суд залишає позовну заяву без розгляду, крім випадку, якщо від нього надійшла заява про розгляд справи за його відсутності і його нез'явлення не перешкоджає вирішенню спору.
- ❖ Згідно з п. 4 ч. 1 ст. 226 ГПК України суд залишає позов без розгляду, якщо позивач без поважних причин не подав витребувані судом докази, необхідні для вирішення спору, або позивач (його представник) не з'явився у судове засідання або не повідомив про причини неявки, крім випадку, якщо від нього надійшла заява про розгляд справи за його відсутності і його нез'явлення не перешкоджає вирішенню спору.
- ❖ Тобто для застосування передбачених ч. 4 ст. 202, п. 4 ч. 1 ст. 226 ГПК України процесуальних наслідків неявки позивача у судове засідання обов'язковою є наявність двох умов: належне повідомлення про час і місце судового засідання та відсутність заяви позивача про розгляд справи за його відсутності.
- ❖ Отже, правом на залишення позову без розгляду суд наділений у разі неявки належним чином повідомленого позивача, якщо від нього не надійшла заява про розгляд справи за його відсутності і якщо його нез'явлення не перешкоджає розгляду справи.
- ❖ Приписами ст. 202, 226 ГПК України передбачено подання позивачем заяви про розгляд справи за його відсутності, якщо він не має наміру брати участь у судовому засіданні.
- ❖ При цьому в разі подання позивачем заяви про розгляд справи за його відсутності, якщо його нез'явлення перешкоджає розгляду справи, суд відповідно до вимог ст. 120, 121 ГПК України може визнати явку позивача обов'язковою та викликати його у судове засідання.

- ❖ Водночас ч. 4 ст. 202, п. 4 ч. 1 ст. 226 ГПК України не передбачають вимоги, що позов залишається без розгляду, якщо позивач не з'явився у судові засідання саме у зв'язку з визнанням судом його явки обов'язковою та викликом до суду.
- ❖ Відповідно до п. 2 ч. 2 ст. 202 ГПК України суд відкладає розгляд справи в судовому засіданні в межах встановленого цим Кодексом строку з такої підстави: перша неявка в судові засідання учасника справи, якого повідомлено про дату, час і місце судового засідання, якщо він повідомив про причини неявки, які судом визнано поважними.
- ❖ Отже, якщо позивач має намір взяти участь у судовому засіданні, однак не може взяти участь у першому засіданні, він повинен повідомити суд про причини неявки і в разі визнання таких причин поважними суд може відкласти розгляд справи.

Верховний
Суд
Касаційний господарський суд

СУДОВА ПРАКТИКА

Постанова об'єднаної палати КГС ВС
від 05.06.2020 у справі № 910/16978/19

